

การติดตามและประเมินผลโครงการ

หลักการติดตามและประเมินผลโครงการ

๑. ระบบการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการ

ตามนัยพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ ให้ผู้อำนวยการ (หมายถึง ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ) จัดวาง “ระบบการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน” ตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อวัตถุประสงค์หรือประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณ โดยการติดตามและประเมินผล ประกอบด้วย การติดตามและประเมินผล ก่อนการจัดสรรงบประมาณ ระหว่างการใช้จ่ายงบประมาณ และภายหลังจากการใช้จ่ายงบประมาณ

๑.๑ การติดตามและประเมินผล ก่อนการจัดสรรงบประมาณ เป็นการประเมินความจำเป็นและภารกิจ ความสามารถในการจ่ายและกักหน้ผู้กักหน้ ความพร้อมหรือศักยภาพ การปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ ความเสี่ยงและความเสียหายที่จะเกิดขึ้น และการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้จากการดำเนินงาน

การดำเนินการ หน่วยรับงบประมาณและหน่วยงานเจ้าภาพ

๑.๑.๑ ทบทวนและปรับปรุงผลสัมฤทธิ์หรือประโยชน์ที่จะได้รับ เป้าหมายการให้บริการ แนวทางการดำเนินงาน ผลผลิต/โครงการ กิจกรรม ตัวชี้วัด ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ แผนปฏิรูปประเทศ นโยบายสำคัญและนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล และยุทธศาสตร์การ จัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยคำนึงถึงศักยภาพและความสามารถในการใช้จ่ายงบประมาณ

๑.๑.๒ ศึกษาวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล แผนงาน/โครงการที่สำคัญตามนโยบายของรัฐบาล เพื่อวิเคราะห์ความคุ้มค่าของโครงการ ให้มีความครอบคลุมในทุกมิติ

๑.๑.๓ วิเคราะห์ระดับความสำเร็จในการดำเนินงานจากการใช้จ่ายงบประมาณ

๑.๑.๔ วิเคราะห์ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความคุ้มค่าและความพร้อมของโครงการ

๑.๑.๕ จัดทำแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ โดยให้รวมถึงรายจ่ายงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นด้วย

๑.๑.๖ จัดทำเอกสารอื่นใดตามที่สำนักงานงบประมาณกำหนด

๑.๒ การติดตามและประเมินผล ระหว่างการใช้จ่ายงบประมาณ เป็นการติดตามและประเมินผล จากความก้าวหน้าของการดำเนินงาน ตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ การจัดการ ความเสี่ยง เพื่อให้ทราบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน

การดำเนินการ

หน่วยรับงบประมาณ จัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณที่แสดงถึงความเชื่อมโยงเป้าหมายการปฏิบัติราชการของหน่วยรับงบประมาณ สำหรับงบประมาณรายจ่ายบูรณาการการจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณต้องแสดงถึงวัตถุประสงค์ เชื่อมโยงเป้าหมายการปฏิบัติราชการของหน่วยรับงบประมาณกับเป้าหมายร่วมเพื่อแสดงถึงผลสัมฤทธิ์หรือประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณ โดยครอบคลุมทุกแหล่งเงินส่งให้เจ้าภาพหลัก เพื่อเจ้าภาพหลักของแผนงานบูรณาการ ส่งให้สำนักงบประมาณ ดำเนินการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และนโยบายที่สำคัญอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทราบถึงความก้าวหน้าในการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นแล้วจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณ ตามเป้าหมายและตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ พร้อมระบุปัญหา อุปสรรคและแนวทางแก้ไขเมื่อสิ้นระยะเวลาในแต่ละไตรมาส

สรุปการจัดส่งรายงานให้สำนักงบประมาณ ดังนี้

รายงานที่ต้องจัดทำ	ระยะเวลาการจัดส่งรายงานให้สำนักงบประมาณ
รายงานผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณ	ภายใน สิบห้าวัน นับแต่วันสิ้นไตรมาสในแต่ละไตรมาส
รายงานการปรับแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ตามข้อเสนอแนะของสำนักงบประมาณ(กรณีผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามเป้าหมายหรือตัวชี้วัดที่กำหนด)	ภายใน สิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับความแจ้งจากสำนักงบประมาณ
รายงานการใช้งบประมาณรายจ่าย และการโอนเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรร	ภายใน สิบห้าวัน นับแต่วันที่มีการโอนเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรร และหรือการเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรร
รายงานผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณ (งบประมาณรายจ่ายงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น)	ภายใน สิบห้าวัน นับแต่วันสิ้นไตรมาสและวันที่การใช้จ่ายงบประมาณแล้วเสร็จ

๑.๓ การติดตามและประเมินผล ภายหลังจากการใช้จ่ายงบประมาณ เป็นการประเมินความสำเร็จของการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณ ตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ

การดำเนินการ

หน่วยรับงบประมาณ และหน่วยงานเจ้าภาพหลักของแผนงานบูรณาการ ให้ดำเนินการ ดังนี้

รายงานที่ต้องจัดทำ	ระยะเวลาการจัดส่งรายงานให้สำนักงบประมาณ
รายงานประจำปี	ภายใน สิบห้าวัน นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ
รายงานผลสัมฤทธิ์หรือประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณ	ภายใน สิบห้าวัน นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

รายงานที่ต้องจัดทำ	ระยะเวลาการจัดส่งรายงานให้สำนักงบประมาณ
รายงานผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณ รวมถึงผลสัมฤทธิ์หรือประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณของแผนงานบูรณาการ	ภายใน สี่สิบห้าวัน นับแต่วันสิ้นสุดระยะเวลาของแผนงานบูรณาการ
รายงานผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณ	ภายใน สิบห้าวัน นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

หน่วยรับงบประมาณจัดส่งรายงานการเงินประจำปี พร้อมกับรายงานผลการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ให้สำนักงบประมาณ ภายใน สามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงานผลการตรวจสอบจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน และเปิดเผยให้สาธารณชนทราบ รวมทั้งเผยแพร่ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ด้วย

หลักเกณฑ์ วิธีการติดตามและประเมินผล

ตามนัยระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๓๔ ให้หน่วยรับงบประมาณ รายงานผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณกำหนด ซึ่งผู้อำนวยการสำนักงบประมาณได้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการติดตามและประเมินผลตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณแล้ว ตามหนังสือสำนักงบประมาณ ที่ นร ๐๗๒๙.๑/ว.๕๑ ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๐๒ โดยหน่วยรับงบประมาณ ดำเนินการทบทวนปรับปรุงโครงการศึกษาวิเคราะห์ความเสี่ยง เพื่อจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีและรายงานผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณ

การนำหลักการมาประยุกต์ใช้กับงานตรวจสอบโครงการ

ในการตรวจสอบการดำเนินงานโครงการให้นำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และรายงานผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยรับตรวจมาใช้ประกอบการประเมินระบบงานตามกิจกรรม/ขั้นตอน โดยการสอบถามข้อมูล วิเคราะห์ เปรียบเทียบตามเป้าหมาย ตัวชี้วัดกับ ผลการดำเนินงาน รวมถึงการประเมินความเสี่ยงที่เป็นปัญหาอุปสรรคที่ส่งผลกระทบต่อเป้าหมายและตัวชี้วัด เพื่อให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้บริหาร ผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานโครงการ

ประเด็นสำคัญที่ได้รับจากกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้

การตรวจสอบโครงการเพื่อประเมินผลการดำเนินงานโครงการที่ผ่านมาเป็น การตรวจสอบโครงการภายหลังจากการใช้จ่ายงบประมาณการที่โครงการสิ้นสุดแล้วมีข้อเสนอแนะอาจนำไปใช้ประโยชน์ได้น้อยกว่าโครงการที่ได้รับตรวจสอบในระหว่างการใช้จ่ายงบประมาณ ข้อเสนอแนะจะเป็นประโยชน์ต่อผู้รับผิดชอบโครงการค่อนข้างมากเพราะสามารถนำไปปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานของโครงการหรือแนวทางการดำเนินงานได้ทันก่อนที่โครงการจะสิ้นสุดเพื่อป้องกันความเสียหายหรือความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากผลการตรวจสอบ ส่วนการตรวจสอบโครงการก่อนการจัดสรรงบประมาณเป็นช่วงที่หน่วยรับงบประมาณได้จัดทำโครงการไว้เพื่อยื่นคำขอรับงบประมาณยังไม่ได้บรรจุไว้ในแผนการตรวจสอบเพื่อประเมินความเหมาะสมของโครงการเนื่องจากมีโครงการที่ได้ร่างไว้แล้วเป็นจำนวนมากและหน่วยงานมักนำภารกิจงานประจำมากำหนดเป็นกิจกรรมโครงการซึ่งไม่เหมาะสมกับงบประมาณที่มุ่งเน้นผลงานตามโครงการ

แนวทางการตรวจสอบการดำเนินงานโครงการ

ประเด็น การประเมิน	นิยาม	วิธีการตรวจสอบ
ผลสัมฤทธิ์	<ul style="list-style-type: none"> - ความสำเร็จที่ได้รับจาก ความพยายาม เพื่อให้บรรลุ เป้าหมายที่ต้องการ - ระดับความสำเร็จที่ได้รับใน แต่ละด้าน - ผลที่ได้จากผลผลิต - ผลลัพธ์จากการปฏิบัติงาน 	<ul style="list-style-type: none"> - ประเมินผลผลิต ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากโครงการว่า สอดคล้องกับประโยชน์ที่จะได้รับจากโครงการ หรือไม่ อย่างไร
ประสิทธิผล	<ul style="list-style-type: none"> - ความสำเร็จที่ได้จากการ เปรียบเทียบผลลัพธ์ของงาน กับการบรรลุวัตถุประสงค์ที่ กำหนด 	<ul style="list-style-type: none"> - สอบทานข้อมูลผลการดำเนินงานตามแผนการ ปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ กับ รายงานผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่าย งบประมาณ - ตรวจสอบเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับ เป้าหมายตามตัวชี้วัดและการนำเข้าสู่ข้อมูลผลการ ดำเนินงาน รวมถึงรายงานที่เกี่ยวข้อง - วิเคราะห์ข้อมูลผลการดำเนินงานกับรายงานผล การปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณ
ประสิทธิภาพ	<p>ความสามารถในการ ดำเนินงานด้านต่างๆให้สำเร็จ ลุล่วงตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิด ประโยชน์มากที่สุด</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานกับเป้าหมายว่า สามารถดำเนินการได้เป็นไปตามแผนปฏิบัติงาน หรือไม่ - สอบทานการปฏิบัติงานตามกฎระเบียบที่ เกี่ยวข้อง - สอบทานข้อมูลปัจจัยนำเข้ามีความพร้อม ดำเนินการโครงการตามแผนการปฏิบัติงานและ แผนการใช้จ่ายงบประมาณหรือไม่ - สอบทานเอกสารหลักฐานว่าการดำเนินงาน โครงการมีการลดระยะเวลา ลดขั้นตอนการ ปฏิบัติงานในขั้นตอนใดของกระบวนการ มี ออกแบบและจัดวางระบบการควบคุมภายในเพื่อ ลดความเสี่ยงของการดำเนินงานอย่างไร มีระบบ การติดตามหรือการรายงานเพื่อให้ทราบผลการ ดำเนินงาน มีการติดตามโดยสม่ำเสมอหรือไม่ ฯลฯ